

Ondernemen

'Sigaretten horen in een museum'

's Werelds grootste peukenmaker Philip Morris probeert zelf af te kicken van de sigaret. In zijn 'rookvrije toekomst' moeten eerst tabakspennen en dan wellness- en gezondheidsproducten een hoofdrol spelen. 'Het medische aspect van cannabis interesseert ons', zegt CEO Jacek Olczak.

Philip Morris zet ook in op elektronische sigaretten en tabakspennen. Daarbij wordt tabak niet verbrand. © AFP

BAS KURSTJENS

En verbod op roken in stadions, dierentuinen en pretparken, een stijgende accijns en minder verkooppunten. De regels voor roken in ons land worden vanaf 2025 een stuk strenger, spraken Vlaanderen, Brussel en Wallonië met federaal minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke (Vooruit) af.

Nog strengere maatregelen staan op stapel om het percentage rokers in België tegen 2028 bijna te halveren tot 10 procent. Extra accijnsverhogingen zijn niet uitgesloten. Nederland, dat min of meer dezelfde doelstellingen heeft, werkt aan de verhoging van de minimumleeftijd voor de verkoop van sigaretten tot 21 jaar en een verbod op de verkoop van elektronische sigaretten in andere winkels dan speciaalzaken.

Sigarettenreuzen krijgen het daardoor almaar moeilijker om de klassieke sigaret aan de man te brengen. Nieuwe, minder schadelijke producten waarin ze miljarden

investeerden, weten heel wat overheden maar weinig te charmeren. In België mogen ze worden verkocht, maar er gelden dezelfde strenge reclamerules voor als voor sigaretten.

'Idioot', vindt Jacek Olczak dat. Hij is de CEO van Philip Morris, de grootste onder de tabaksgiganten. Het bedrijf boekte in 2021 31,7 miljard dollar omzet met de verkoop van onder meer 624 miljard sigaretten en een kerngezonde nettowinst van 9 miljard dollar. Beleggers hebben nog altijd veel vertrouwen in het moederbedrijf van Marlboro, L&M en Chesterfield en waarderen het op 155 miljard dollar.

'Ik ben niet tegen restricties op de verkoop van sigaretten. Maar als je mensen niet mag vertellen dat er een beter product is, blijven ze sigaretten roken', zegt Olczak in een gesprek met De Tijd.

Nog meer dan andere tabaksreuzen zet Philip Morris in op alternatieven voor sigaretten en 'een rookvrije toekomst'. Tegen 2025 wil het bedrijf minstens de helft van zijn omzet uit rookvrije producten halen,

Ik ben niet tegen restricties op de verkoop van sigaretten. Maar als je mensen niet mag vertellen dat er een beter product is, blijven ze sigaretten roken.

Jacek Olczak
CEO Philip Morris

tegenover 30 procent vorig jaar. Zo verkoopt het tabakspennen van Iqos, elektronische Veev-sigaretten en het nicotinezakjesmerk Shiro. Sinds deze maand zijn daar de merken van Swedish Match bijgekomen. Philip Morris betaalde 16 miljard dollar (15,3 miljard euro) voor het Zweedse bedrijf, dat wereldwijd furore maakt met nicotinezakjes.

Cruciaal

Olczak wijst op de Iqos-apparaten, waarbij tabak niet verbrand maar verhit wordt. De damp -'geen rook!' - die vrijkomt, bevat volgens Philip Morris een heel aantal volksgezondheidsinstellingen tot 95 procent minder schadelijke stoffen dan een klassieke filtersigaret.

Het is een cruciaal product voor Philip Morris, dat 9 miljard dollar in de ontwikkeling stak. In november introduceerde het bedrijf een lowcostversie die de helft goedkoper is en vooral rokers in groeielanden over de streep moet trekken. 'Als mensen dan toch roken, kunnen ze beter dit product gebruiken. Maar in tegenstelling tot in Nederland en Groot-Brittannië mo-

gen we het in België alleen verkopen onder dezelfde reclamerules als voor sigaretten, terwijl dat niet juist is. Daarom verkopen we Iqos nog niet in België. Het land zit vast in het verleden.'

Daar Philip Morris in ons land nauwelijks gehoor vindt bij overheden heeft wellicht te maken met zijn reputatie. Het predikt de slogan dat 'mensen die niet roken niet moeten beginnen, dat rokers moeten stoppen en dat wie niet wil stoppen, moet overstappen', maar de praktijk was de voorbije jaren prozaïscher.

Philip Morris werd geen jaar geleden in cassatie veroordeeld tot een boete van 600.000 euro voor systematische overtredingen van het verbod op tabaksreclame. Het concern sloot onder andere illegale sponsordeals met winkels. Ook veroordeelde de concurrentiewaakhond BMA vier sigarettenreuzen, waaronder Philip Morris, in april tot een boete van bijna 36 miljoen euro wegens illegale prijsafspraken.

Jongeren

In tegenstelling tot in België rukken rookvrije alternatieven in de rest van de wereld wel op. Japan is het paradepaardje van Philip Morris. 'Ik hoop dat we heel snel onze laatste sigaret kunnen verkopen. Wanneer, dat durf ik niet te zeggen. In Japan begonnen we zes jaar geleden met de verkoop van heated tobacco-producten. Sindsdien is de verkoop van sigaretten er bijna gheleerd. Iqos is er al groter dan ons vlaggenschipmerk Marlboro.'

In Japan is een op de drie rokers inmiddels overstapt van de sigaret naar de pen met verwarmde tabak. Op basis van een onafhankelijke Japanse database stellen wetenschappers in dienst van Philip Morris dat de introductie van de Iqos-pennen tot een trendbreuk leidde in het aantal hospitalisaties voor typische rookgerelateerde hart- en longaandoeningen als COPD. Hoewel de Iqos-pennen rookvrij zijn, bevatten ze nog altijd nicotine. Dat is verslavend. De Nederlandse overheid stelt ook dat 'nicotine een blijvende impact heeft op de hersenontwikkeling bij jongeren'.

Olczak: 'Natuurlijk is het beter geen nicotineproducten te gebruiken. En we let-

Philip Morris

- Amerikaanse tabaksgigant, aanwezig in ruim 180 landen. Opgericht in 1847.
- Merken: o.a. Marlboro, L&M, Chesterfield en Philip Morris.
- Omzet (2021): 31,7 miljard dollar.
- Nettowinst: 9 miljard dollar.
- Beurswaarde: 155 miljard dollar.
- Werknemers: 69.600.
- Verkochte sigaretten: 624 miljard.
- Verkochte 'rookvrije' alternatieven: 94 miljard.

ten er heel goed op dat we niet verkopen aan jongeren. Het Iqos-gebruik door jongeren is heel klein, bijna onbestaande. Het design en de marketing zijn duidelijk op volwassenen gericht. Maar nicotine is verslavend, zoals zo veel andere dingen die tot herhalingsgedrag leiden. De vraag is of je met dat herhalingsgedrag zelf schade veroorzaakt.'

Volgens de 58-jarige Pool zijn de rookvrije alternatieven eerst en vooral een minder schadelijke oplossing voor rokers die niet willen stoppen. Maar als businessmodel klinkt dat weinig overtuigend; dan zou het Iqos-verhaal binnen een generatie gedaan zijn. Olczak erkent dat. 'In de toekomst zullen er volwassen niet-rokers zijn die Iqos uitproberen. Dan moeten we met de overheden praten over regulering. Je kunt er nu eenmaal niet omheen dat volwassenen de vrijheid hebben om te beginnen met roken.'

Medicijnen

Dat neemt niet weg dat Olczak verder kijkt dan tabak en nicotine. Hij richt zijn pijlen vooral op gezondheid en wellness. 'We lanceren de komende jaren interessante producten die een oplossing bieden voor enkele problemen in de gezondheids- en wellnessbusiness.' Veel meer wil hij er niet over kwijt.

Philip Morris deed het afgelopen jaar een aantal overnames die wijzen in die richting. Vooral de overname van de Britse producent van astma-inhalers Vectura voor 1,1 miljard pond. Vanuit gezondheidsorganisaties was er veel -tevergeefs- protest tegen de deal, die door Olczak werd geprezen als belangrijk voor Philip Morris 'na het nicotinetijdperk'. De CEO ziet mogelijkheden om de inhalers in te zetten om medicijnen toe te dienen, omdat de opname via de longen in het bloed veel sneller gaat dan via een klassieke pijp.

Ook de investering van 20 miljoen dollar in de Israëlische start-up Syqe Medical past in de gezondheidsstrategie. Syqe ontwikkelt verstuivers voor een nauwkeurig bepaalde dosis van planten. Dat kan passen in de experimenten met cannabisolie die Philip Morris doet. Olczak: 'Het medische aspect van cannabis interesseert ons zeker. En net als bij sigaretten moet de business heel gereguleerd zijn, dus er zijn veel overeenkomsten met wat we al doen.'

Tegen 2025 moet het bedrijf volgens Olczak minstens 1 miljard dollar omzet halen uit zijn gezondheids- en wellnessdivisie. Nu gaat het om zo'n 300 miljoen dollar, vooral uit de verkoop van nicotinepleisters en -pillen: nog geen 1 procent van de groepsoverzet. 'Maar', zegt Olczak, terwijl hij aan een Iqos trekt, 'het is niet ons belangrijkste project van het moment'. 'Als je een groot bedrijf als Philip Morris bent, moet je zien dat je je focus op de belangrijkste uitdaging niet verliest: zorgen dat de sigaret in het museum belandt.'